

Brüsszel, 2021. december 7.
(OR. en)

14568/21

**Intézményközi referenciaszám:
2020/0353(COD)**

**ENV 951
ENT 188
MI 907
CODEC 1574**

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	13135/21
Biz. dok. sz.:	13944/20 + ADD 1
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az elemekről és a hulladékelemekről, a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2020. december 10-én továbbította a Tanácsnak az elemekről és a hulladékelemekről, a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatot¹.

A javaslat szakértői vizsgálatát a környezetvédelmi munkacsoport jelenleg végzi.

¹ 13944/20 + ADD 1.

Az EUMSZ 114. cikkén alapuló javaslat célja az elemekre vonatkozó uniós jogszabályi keret korszerűsítése az elemek fejlesztése és gyártása iránti megnövekedett igények összefüggésében. A javaslat elsőként meghatározza a piaci és információs hiányosságokból eredő és a belső piac működéséhez szorosan kapcsolódó problémák három csoportját (azaz a fenntartható elemek gyártási kapacitásába való beruházást ösztönző keretfeltételek hiányát, az újrafeldolgozási piacok optimálistól elmaradó működését és a zárt anyagkörforgás nem megfelelő megvalósítását, valamint az uniós környezetvédelmi jog által nem lefedett társadalmi és környezeti kockázatokat), majd három, egymással szorosan összefüggő célkitűzést határoz meg:

- a belső piac működésének megerősítése egyenlő versenyfeltételek biztosításával közös szabályok révén;
- a körforgásos gazdaság előmozdítása;
- a környezeti és társadalmi hatások csökkentése az elemek életciklusának valamennyi szakaszában.

A portugál elnökség több informális dokumentumot és kompromisszumos szövegtervezetet adott ki a II. fejezetre (Fenntarthatósági és biztonsági követelmények) és a VII. fejezetre (Az elemek életciklus végi kezelése) vonatkozóan, és jelentést készített az elért eredményekről, amelyet a Környezetvédelmi Tanács 2021. június 10-én megvizsgált². Ennek alkalmával a miniszterek több lezáratlan kulcsfontosságú kérdésre is rámutattak, különösen a következőkre:

- jogalap;
- rugalmasság szükségessége a hulladékelemek kezelésének kialakítása és végrehajtása során;
- az elemekben található vegyi anyagok értékelése és korlátozása;
- a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncsal kapcsolatos kötelezettségek;

² 9052/1/21 REV 1.

- az elemekre vonatkozó fenntarthatósági és teljesítőképességi követelmények;
- a begyűjtési és újrafeldolgozási célértékek;
- a könnyű szállítóeszközök elemeit tartalmazó külön kategória létrehozása, valamint
- a végrehajtási határidők.

A miniszterek aggodalmuknak adtak hangot a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és a végrehajtási jogi aktusok magas száma miatt is.

II. A TANÁCSI MUNKA JELENLEGI ÁLLÁSA³

A szlovén elnökség azon a 13 nem hivatalos videokonferencián igyekezett foglalkozni ezekkel a kérdésekkel, amelyeket az elemekről szóló javaslattal kapcsolatban eddig tartottak. A megbeszélésre elsősorban a delegációk által benyújtott írásbeli észrevételek és az elnökség által kiadott informális dokumentumok alapján került sor. Az elnökség emellett körbeküldött egy – a VII. fejezet kivételével valamennyi fejezetre kiterjedő – kompromisszumos szövegtervezetet⁴ is. Az elnökség még a hivatali idejének vége előtt elkészíti és kiküldi az összes fejezetet lefedő módosított kompromisszumos szöveget.

A főbb kérdések jelenlegi állása a következő:

Jogalap

Felmerült, hogy az EUMSZ 192. cikkét fel kell-e venni jogalapként a bizottsági javaslatához, figyelembe véve különösen a hulladékelemek kezeléséről szóló VII. fejezet jellegét.

³ Az Európai Parlament Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottsága szeptemberben előterjesztette jelentéstervezetét, amely 232 módosítást tartalmaz a bizottsági javaslatra vonatkozóan.

⁴ 13135/21.

Hatály

Néhány tagállam ugyanazokat a kötelezettségeket kívánja alkalmazni az elemcellákra, mint az elemekre. Emellett általános támogatás övezi, hogy külön elemkategóriát hozzanak létre a könnyű szállítóeszközök elemei számára. Néhány kapcsolódó kérdés azonban továbbra is lezáratlan, például hogy milyen követelményeket kellene alkalmazni erre a kategóriára, hogyan kellene megszervezni ezen elemek elkülönített begyűjtését, és hogy ezekre az elemekre külön begyűjtési célértékek vonatkozzanak-e.

Általános rendelkezések

Egyes fogalommeghatározások pontos megfogalmazását egy későbbi szakaszban kell majd kiigazítani, amikor megállapodás születik a kapcsolódó rendelkezések szövegéről.

Hasonlóképpen, a határidőkről, az átmeneti időszakokról, a végrehajtási jogi aktusokról és a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról szóló megbeszéléseket is el kell halasztani a kompromisszum szövegének további pontosításáig.

Fenntarthatósági követelmények

Bár az ambiciózus fenntarthatósági követelmények általános támogatottságot élveznek, több tagállam egyrészt észszerű határidőket szorgalmaz annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők alkalmazkodni tudjanak a javaslatban meghatározott szigorúbb követelményekhez, másrészt a gyártóüzem szintjét figyelembe vevő, megvalósítható megközelítéseket szorgalmaz a különböző paraméterek kiszámítására vonatkozóan. Aggályok merültek fel a nemzetközi szabályokkal és az ágazati jogszabályokkal való összhang tekintetében is. Mindazonáltal a fenntarthatósági követelményekkel kapcsolatos fő kérdés a vegyi anyagok korlátozására vonatkozó eljárást érinti, amely tekintetében több tagállam úgy véli, hogy a vegyi anyagoknak továbbra is a REACH kizárólagos keretébe kell tartozniuk.

Az elemek megfelelősége, értesítési eljárások, piacfelügyelet

A tagállamok aggodalmukat fejezték ki a megfelelőség vélelmezése és az elemvizsgálat közötti kapcsolat (15. cikk), a harmonizált szabványok és az egységes előírások közötti kapcsolat (15. és 16. cikk), valamint az elemek megfelelőségértékelésének értékelési moduljai (17. cikk és VIII. melléklet) tekintetében, és alternatív modulokra vonatkozó javaslatokat tettek.

A bejelentési eljárások tekintetében néhány tagállam kötelező akkreditációs tanúsítványt javasol a megfelelőségértékelő szervezetek bejelentéséhez (25. cikk).

Ami a piacfelügyeletet illeti, a tagállamok felhívták a figyelmet a rendelkezések közötti esetleges átfedésekre, valamint arra, hogy biztosítani kell a további összehangolást a termékekre vonatkozó új jogszabályi keret referenciaszövegével és a piacfelügyeleti rendelettel.

A gazdasági szereplők kötelezettségei

Számos aggály merült fel a meghatalmazott képviselő kötelezettségeivel, a gyártó általi kijelölésének eljárásával, a megbízatásával és felelősségi körével kapcsolatban. Felmerült, hogy foglalkozni kell azokkal a kérdésekkel, amelyek az online piacterek kötelezettségeivel, az elemek eltávolítására és cseréjére vonatkozó követelményekkel (11. cikk), valamint a gyártókról vezetett nyilvántartásban szereplő különböző gazdasági szereplőknek a kiterjesztett gyártói felelősség tekintetében fennálló kötelezettségeivel kapcsolatosak.

Tájékoztatási és címkézési követelmények és elektronikus információcsere

Általános aggályok merültek fel az egyértelműség hiánya, valamint az adat- és tájékoztatási követelmények esetleges megkettőzése miatt. A tagállamok megkérdőjelezték különösen az eleműtlevekre, az abban foglalt adatokra és információkra vonatkozó követelményeket, valamint az eleműtleveknél az elektronikus adatcsererendszerrel és az elemirányítási rendszerrel való kapcsolatát és ahhoz történő kapcsolódását. Egyes tagállamok azt ajánlják, hogy a javaslat melléklete tartalmazzon egy az összes tájékoztatási követelményt tartalmazó táblázatot.

A kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó követelmények

Ami a kellő gondosságra vonatkozó követelményeket illeti, a tagállamok többsége rámutatott arra, hogy biztosítani kell az összhangot a horizontális jogszabályokkal, nevezetesen a fenntartható vállalatirányításról szóló bejelentett jogalkotási kezdeményezéssel, valamint az e területet szabályozó egyéb jogi aktusokkal, illetve iránymutatásokkal.

A delegációk támogatják, hogy a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó követelményeket külön fejezetbe sorolják.

A kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeknek való megfelelés értékelésére irányuló eljárás külön figyelmet érdemel, és a tagállamok felkérlik a Bizottságot, hogy készítsen egy kellő időben nyilvánosságra hozandó iránymutatást.

III. ÖSSZEGZÉS

Jelenleg a delegációk általános vizsgálati fenntartással élnek. Az eddig folytatott megbeszélések alapján azonban az elnökség úgy véli, hogy a nagyrészt a delegációk észrevételein alapuló kompromisszumos szövegtervezetek jelentősen hozzájárulnak a szöveg pontosításához.

Számos rendelkezés szövegezése módosult a szöveg következetességének javítása céljából, különösen a különböző gazdasági szereplőknek az elemek forgalomba hozatala, illetve a hulladékelemek megfelelő kezelésének biztosítása tekintetében fennálló kötelezettségei pontosítása érdekében. Jelentős változtatások történtek a piacfelügyelet, a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó követelmények és az elemek piacfelügyelettel kapcsolatos megfelelőségértékelési moduljai tekintetében. A tájékoztatási és címkézési követelmények szerkezete is módosult, mégpedig a kötelezettségek egyértelmű megfogalmazása és a rendelkezések megkettőzésének elkerülése érdekében.

Ennek ellenére és az egyértelmű jogszabályi keret biztosítása érdekében további munkára lesz szükség az olyan horizontálisabb jellegű kérdések tekintetében, mint például a célértékek és határidők ambíciószintje, a hulladékelemek kezelésére vonatkozó követelmények és a hulladékokról szóló keretirányelvvel való kapcsolat, az elemek másodszori felhasználásával kapcsolatos fogalmak és eljárások tisztázása, valamint természetesen a Bizottság felhatalmazása. Emellett számos technikai jellegű lezáratlan kérdés – többek között a javaslat összetettsége miatt – további vizsgálatot igényel. Ez különösen a könnyű szállítóeszközök elemeinek külön kategóriába sorolását, a tájékoztatási követelményeket, a hulladékelemek kezelésével kapcsolatos rugalmasság szintjét, valamint az elemek újrahasználatára, illetve újrapozicionálására vonatkozó követelményeket érinti.

A kiválasztott kérdésekről decemberre tervezett újabb megbeszélések várhatóan további előrelépést tesznek lehetővé a kompromisszumos javaslat módosításának előkészítése terén.

A szlovén elnökség elkötelezett amellett, hogy folytassa a módosított kompromisszumos szöveg kidolgozásával kapcsolatos munkát, és együtt fog működni a soron következő francia elnökséggel annak érdekében, hogy elősegítse a környezetvédelmi munkacsoportban folytatott megbeszélések folytatódását és biztosítsa, hogy a Tanácsban zökkenőmentes legyen a javaslattal kapcsolatos előrelépés.

Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy nyugtázza az elért eredményekről szóló jelentést, és továbbítsa azt a Tanácsnak.
